

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych¹⁾

za rok 2016
(rok, za który składane jest oświadczenie)

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w ~~kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale/działach administracji rządowej³⁾~~ w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych*

Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych

(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych⁷⁾)

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji: Sprawozdanie z załatwiania skarg, wniosków i petycji, oświadczenia o stanie kontroli zarządczej Dyrektorów Centrali oraz Dyrektorów Oddziałów, Raport z Auditów Nadzoru Systemu Zarządzania Jakością.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, 14. marca 2017r.
(miejscowość, data)

PREZES

(podpis i biogram kierownika jednostki)

* Niepotrzebne skreślić.

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

Kontrola zarządcza funkcjonowała w ograniczonym stopniu w zakresie:

- 1) ustalania i odpisywania przedawnionych należności z tytułu składek. Zastrzeżenia w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej dotyczyły przedawnień należności z tytułu składek oraz niewystarczających działań Zakładu mających na celu wyegzekwowanie należności w odniesieniu do kont płatników składek, które wykazywały zadłużenie po odpisaniu należności przedawnionych. Przyczynami wymienionego stanu był nieefektywny nadzór nad procesem odpisywania przedawnionych należności z tytułu składek oraz brak narzędzia umożliwiającego zidentyfikowanie i oszacowanie wysokości należności zagrożonych przedawnieniem oraz należności przedawnionych;
- 2) realizacji umowy na opracowanie koncepcji rozbudowy i wdrożenia funkcjonalności jednego z systemów IT. Stwierdzone słabości wpłynęły na ograniczoną jakość dostarczonego produktu. Zastrzeżenia dotyczyły braku przeprowadzenia szczegółowej analizy biznesowej w zakresie optymalizacji procesów oraz możliwości wykorzystania w Zakładzie standardowych rozwiązań IT. Stwierdzono również ograniczenia w zakresie zdefiniowania praw, obowiązków i odpowiedzialności członków struktur projektowych oraz okresowe braki w obsadzeniu kluczowych stanowisk, w/w strukturach;
- 3) przygotowania i realizacji postępowań o udzielenie zamówień publicznych na dostawy i usługi IT. Stwierdzono nieprawidłowości w procesie planowania i realizacji niektórych projektów z obszaru IT, również w obszarze budżetu umów;
- 4) nieplanowanego ograniczenia zasobów środowiska przedprodukcyjnego;
- 5) braku skutecznych narzędzi do reagowania na incydenty środowiska teleinformatycznego;
- 6) przestrzegania przepisów prawa i procedur wewnętrznych. Stwierdzono incydentalne przypadki naruszeń obowiązującego prawa i procedur wewnętrznych.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej:

W 2017 roku planowane jest rozwijanie narzędzi umożliwiających poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej, w szczególności:

- 1) zwiększenie nadzoru nad kompleksowością obsługi kont płatników poprzez włączenie zadania do systemu oceny pracy oddziałów ZUS (benchmarking wewnętrzny);
- 2) zwiększenie częstotliwości oraz rozszerzenie zakresu informacji zarządczej udostępnianej kadrze kierowniczej ZUS w zakresie przedawnień należności;
- 3) doprecyzowanie kwestii odpowiedzialności oraz przyczyn przedawnień zarówno we wniosku o przedawnienie należności, jak też obowiązujących w tym zakresie procedurach wewnętrznych, z równoczesną modyfikacją zawartości noty przedawnień;
- 4) wprowadzenie nowych funkcjonalności w dotychczasowych aplikacjach, umożliwiających zwiększenie sprawowania nadzoru w zakresie odpisywania należności;
- 5) wdrożenie procedury dotyczącej budowy i utrzymania usług IT;
- 6) optymalizacja potrzeb dla zasobów środowisk przedprodukcyjnych poprzez zmianę zasad przygotowania oprogramowania do wdrożenia;
- 7) kontynuacja wdrożenia Project Management Office (PMO), z założeniem rozdzielenia funkcji wykonawczej oraz nadzorczej;
- 8) wdrożenie zaktualizowanej procedury dotyczącej zarządzania projektami w Zakładzie;
- 9) uruchomienie projektu dotyczącego wdrożenia Systemu Monitorowania Bezpieczeństwa Środowiska Teleinformatycznego.

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

W 2016 r. wprowadzone zostały wewnętrzne akty prawne, konstytuujące bądź modyfikujące:

- zasady dokonywania zakupów w ZUS, m.in. w zakresie zwiększenia indywidualizacji odpowiedzialności za realizowane postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz wprowadzające konieczność uzyskania zgody Zarządu Zakładu w postępowaniach o wartości powyżej 250 000 Euro;
- monitorowanie stanu realizacji umów o kluczowym znaczeniu dla działalności Zakładu w zakresie dotychczasowego wykorzystania środków i aktualnego poziomu zaangażowania finansowego, pod kątem identyfikacji ewentualnych zagrożeń skutkujących wcześniejszym wyczerpaniem środków finansowych lub przekroczeniem budżetu realizowanych umów;
- zasadność zlecenia wykonawcom zewnętrznym realizacji dodatkowych zadań określonych w zawartych umowach.

Dodatkowo powołano zespół konsultacyjny ds. bezpieczeństwa systemów IT i zamówień publicznych.

W 2016 r. podjęto prace nad powołaniem Komitetu Inwestycyjnego, tj. organu doradczego Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, którego zadaniem jest w szczególności weryfikacja i ocena zasadności realizacji planowanych zakupów IT o wartości powyżej 30 000 Euro, pozostałych planowanych zakupów o wartości powyżej 250 000 Euro oraz planowanych do uruchomienia projektów, w tym ich dofinansowania ze środków Unii Europejskiej.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 48 Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie Komitetu Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji, wszystkie projekty informatyczne o publicznym zastosowaniu związane z informatyzacją, planowane do realizacji ze środków publicznych, po akceptacji Zarządu kierowane są do rozpatrzenia przez wskazany powyżej Komitet, pod kątem ich zgodności ze strategicznymi kierunkami rozwoju państwa w obszarze informatyzacji.

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie. W oświadczeniu za rok 2010 nie wypełnia się tego punktu.

2. Pozostałe działania:

.....
.....
.....

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

- ¹⁾ Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- ²⁾ W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- ³⁾ Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).
- ⁴⁾ Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- ⁵⁾ Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- ⁶⁾ Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- ⁷⁾ Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- ⁸⁾ Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- ⁹⁾ Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- ¹⁰⁾ Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.